

PORTAL _ □ × PRESTO

O Presto

[Aktualności](#)

[Recenzje](#)

[Wydarzenia](#) [Felietony](#)

[Wywiady](#)

[Varia](#)

[Prenumerata](#)

[Kontakt](#)

[Menu główne](#)

[1% dla Basi](#)

1. [Romanse](#)

2. » [Beksiński vs Duda-Gracz: nieustanne inspiracje \[wystawa w Nowohuckim Centrum Kultury\]](#)

Beksiński vs Duda-Gracz: nieustanne inspiracje [wystawa w Nowohuckim Centrum Kultury]

sob., 07/03/2020 - 17:03

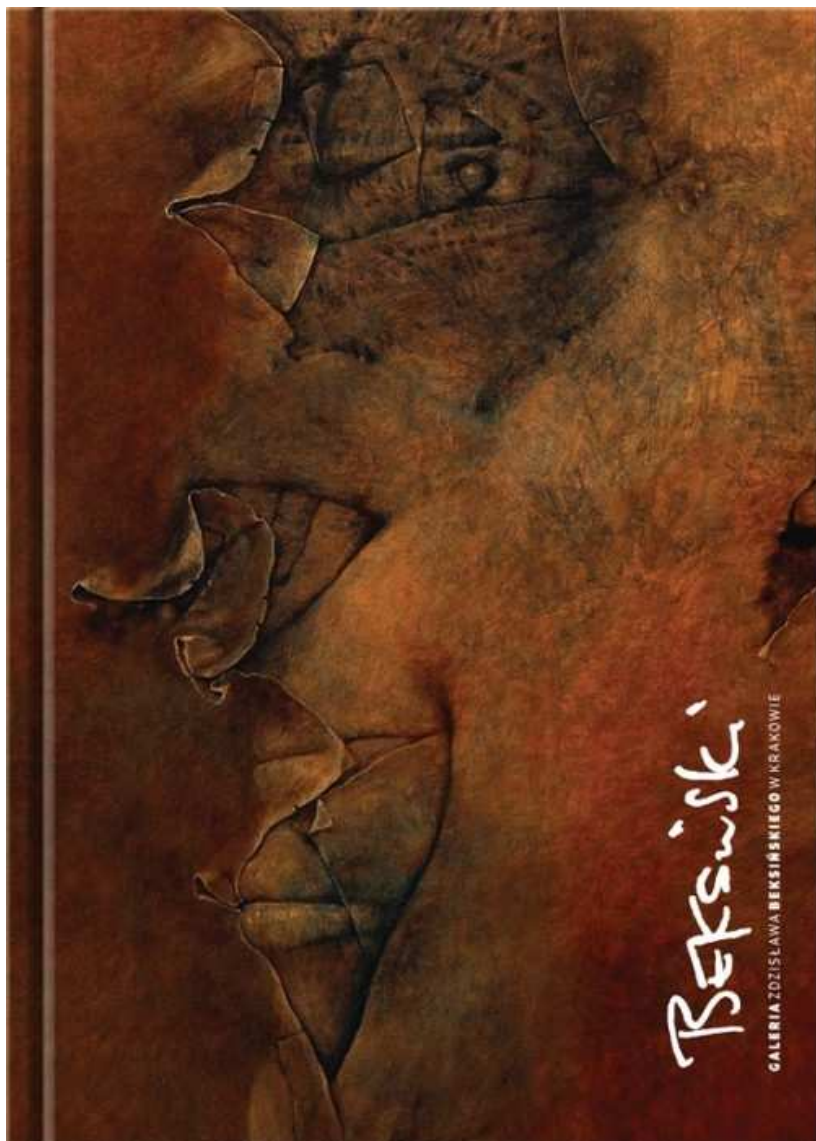
Jerzy Duda-Gracz

Nowohuckie Centrum Kultury to miejsce niepozorne, a zarazem popularne. Słynie z galerii mistrzów – kolekcji prac Jerzego Dudy-Gracza oraz, od trzech lat, Zdzisława Beksińskiego. W tej drugiej można podziwiać kilkadziesiąt obrazów przekazanych przez Annę i Piotra Dmochowskich.

Prace Beksińskiego są specjalnie podświetlone, wszystko w celu wydobycia ich unikatowej, intensywnej barwy i lśniącej powierzchni. Nie mają tytułów – artysta cenił sobie swobodę wyobraźni odbiorcy. Ale wizje miał iście apokaliptyczne. Jest tu naga, krwawiąca kobieta z wyrwanym sercem, wtopiona w krzesło. Jest i błękitna dama w dziwnej mgle. Z mgły zresztą wyłania się wiele jeszcze innych tajemniczych, jakby chorych postaci. Sporo tu potworów, duchów, rozkładających się, pełnych rozpaczny twarzy. Są też katedry niczym potężne maszyny i rozległe po horyzont cmentarze na pustkowiach. Strasznie i zarazem intrygująco można się poczuć, chłonąc ten świat przy muzyce wokalne francuskiego kompozytora Armanda Amara, który niegdyś odwiedził ekspozycję z wycieczką i tak się zachwyił, że postanowił podarować NCK specjalnie zadedykowaną malarzowi kompozycję.

Zdzisław Beksiński początkowo malował abstrakcyjnie, jednak w 1960 r. odrzucił propozycję wyjazdu na stypendium do USA, którą otrzymał od dyrektora Muzeum Guggenheima w Nowym Jorku, postanawiając poświęcić się nowemu stylowi. Tak rozpoczął się „fantastyczny” okres jego twórczości. Obrazy Beksińskiego niejednokrotnie wywoływały dyskusje na temat granicy kiczu w sztuce, trudno im jednak odmówić ekspresyjnej siły wyrazu i mrocznego wizjonerstwa, którym emanują. Na współczesnej kulturze odcisnęły piętno, z ich inspiracji powstają nawet polskie spektakle tańca butoh, których autorką i wykonawczynią jest Sylwia Hanff, co ciekawe, również sięgająca po specjalnie zamówioną do jednego z performance’ów („Miejsca niemożliwe”) muzykę francuskiego kompozytora Pierre’a Boeswillwalda.

Beksiński zginął tragicznie w 2005 r. O nim, o jego niezwykle skromnej żonie i równie przedwcześnie zmarłym synu opowiada m.in. film fabularny „Ostatnia rodzina” w reżyserii Jana P. Matuszyńskiego, z którym rozmawialiśmy w jednym z archiwalnych numerów Presto. Muzyka Film Sztuka, czyli fabuła z muzyką Atanasa Valkova, oraz dokument „Beksińscy. Album wideofoniczny”. Dla miłośników jego malarstwa niezwykle ciekawa pozostaje oczywiście książka „Beksińscy. Portret podwójny” Magdaleny Grzebałkowskiej, z zapadającym w pamięć zdjęciem okładkowym autorstwa Piotra Małeckiego, w której znajdziemy obszerne fragmenty dotyczące pasji muzycznej Zdzisława i Tomasza-radiowca.

Zupełnie inaczej na tym tle prezentuje się nowohucka ekspozycja prac Jerzego Dudy-Gracza. Świetne obrazowanie, dowcipne uchwycenie scenek rodzajowych skontrastowane z przejmującą i zarazem dziwnie miłą brzydota bohaterów. Postaci na obrazach Dudy-Gracza są proste, wiejskie lub małomiasteczkowe, zupełnie niefinezyjne w charakterze, choć malowane z finezją. Tytuły dopowiadają ukazane historie, jak np. „Rendez-vous Panny Czapli” czy „Zaduszki – Władysławowi Hasiorowi”. Nie brak tu też wątków muzycznych – chopinowskich oraz krytyki Polski i jej narodowych idiomów. Niech to jednak nie zmyli zwiedzających: „Był dosłownie na tę Polskę chory – mówi Tadeusz Nyczek w jednym z wywiadów. – Wywodził się z Matejki, Malczewskiego i Wyspiańskiego, ale też z Gombrowicza i Mrożka. Polska była dla niego jedynym światem”. A każdy świat jest po prostu... złożony.

(MB)

Wszystkie treści na Prostoomuzyce.pl czytasz za darmo. Jesteśmy niezależnym, rzetelnym, polskim medium. Jeśli chcesz, abyśmy takim pozostali, wspieraj nas - zostań stałym czytelnikiem kwartalnika Presto. Szczegóły [TUTAJ](#).

Więcej artykułów z kategorii:

- [Romanse](#)

Dodaj komentarz

Nazwisko lub pseudonim

Komentarz *

Nie jestem robotem

reCAPTCHA
Prywatność - Warunki

Zapisz

Oceń zawartość: Brak głosów

Presto. Muzyka Film S...
6636 polubienia

Polub tę stronę

Kup teraz

Bądź pierwszą osobą wśród znajomych, która to polubi

Nasi Partnerzy

sacrum
profanum